

volt a többet adó fél. Ez a viszony később az ország szétदारabolása és az abból folyó vérvesztés következtében megváltozott, bár a közös forrás, amelyből Ausztria és örökös tartományai, valamint — részben Bécs közvetítésével — Magyarország és Erdély merítettek. Olaszország, az olasz művészet volt.

Történeti, egyháztörténeti okok hozták létre a magyar művészet korai századainak latin-mediterrán, olasz és francia igazodását, amit megkönnyített a magyar szelemi alkati összetétele. A magyar alkotó művészetet az Európaszerte kisugárzó olasz és francia hatás nevelte. A magyar művészet leggazdagabb stíluskorszaka — amely leginkább felelt meg gondolkodásmódjának és művészi temperamentumának, a román volt.

Helikon, Budapest, 1992.

DR. ORMÁNDI JÁNOS

Juhász Gyula Tanárképző Főiskola
Szeged

Gondolatok a nevelésről

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola kiadója február végén jelentette meg Gácsér József: *Gondolatok a nevelésről*, Pedagógiai antológia I. című könyvét.

A *kötet mottója*: „A tanárt nem a pápaszem, a notesz és a tekintély teszi, hanem a lélek és az értelem csodálatosan egyesült fogékonysága a gyermek álmai és vágyai iránt.” (Juhász Gyula).

A könyv pedagógiai nézeteket, elképzeléseket, véleményeket ad közre, azzal a céllal, hogy az olvasó egy kicsit eltöprengjen mindazon, amit a magyar nevelés történetének gazdag tárháza tartalmaz.

Az 52 évesen elhunyt Hegedűs András pedagógiai író, irodalom- és neveléstörténész tanulmányából megtudhatjuk, hogy a nevelésben az érzelmi töltés, a nemes indulat, a szfin, az érzelmi invenció, a személyes példa ugyanolyan fontos, mint a didaktikai precizitás, a csiszolt módszerek és az ismeretek alaposága.

Megismerhetjük Arany János, Juhász Gyula, Móra Ferenc, Németh László, Imre Sándor pedagógiai nézeteit is a nevelésről és az oktatásról.

Széchenyi István neve és a nevelés-oktatás társadalmi fejlődést segítő ereje napjainkban is egyre gyakrabban szerepel a magyar köztudatban. Az élet megállást nem tűrő haladás, örökös tökéletesedés, amelyben az embernek természeténél fogva, erejéhez mérten, tudatos munkával kell részt vennie. „Titokzatos létünk céljának akkor felelünk meg legjobban, ha azon a helyen, melyre a sors állított, hazánk és ez által, a mindenség tökéletesbítésén tehetségünk szerint fáradozunk.” (HITEL)

A mai modern európai pedagógiai irányzatok gyökereit ismerhetjük meg Vámosi Nagy István: *A kissvábhegyi Waldorf iskola 1926—33* és Maria Montessori: *Az ember nevelése* című írásaiból. Burchard Erzsébet bemutatja, hogyan lett a Montessori-módszer híve: „Az kapott meg, hogy ... emberként becsülte a gyermekeket, meglátta bennük a tanulni vágyást, az igyekezetet, és tudott a kezükbe adni olyan eszközöket, amelyekkel maguk képezhették magukat.”

Mészáros István kiváló neveléstörténészünk írásaiból Sfk Sándort, a pedagógust ismerhetjük meg. Tanulmányának címe: „Igaztól, jótól, széptől sose félttem...” „Magyarságtudat és magyar iskolatörténet” című tanulmányában arra a kérdésre kapunk választ, és polemizálhatunk a szerzővel, hogy legyen-e nemzeti jellege a magyarországi iskoláknak.

Pukánszky Béla monográfiájának részlete Schneller István „személyiség paedagógiáját” elemzi és értékeli.

Ajánlom ezt a kiváló összeállítást pedagógusoknak, tanárjelölteknek, szülőknek és mindazoknak, akik érdeklődnek a fent vázolt frások iránt. A tanulmányok segítséget adnak a pedagógiai gyakorlat mindennapjaihoz, a korszerű tanításhoz és a sikeresebb nevelőmunkához.

A II. és III. kötet is előkészületben van. A II. kötet, amely didaktikai jellegű tanulmányokat, könyvrészleteket közöl, várhatóan augusztus végén jelenik meg.

(Gondolatok a Nevelésről, Pedagógiai antológia I. Szerk.: Gácsér József. Szeged: JGYTF 1993.)

A könyv megvásárolható és megrendelhető a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Könyvtárában (6725 Szeged, Boldogasszony sgt. 6.).

EGYEDI ZOLTÁNNÉ

Eötvös József Általános Iskola
Ercsi

Mi is megjelentünk!

Olvastam Péter Etelka: Megjelentünk c. cikkét a 33. évf. 3. számú Módszertani Közleményekben. Gödöllőn 1993 februárjában jelent meg kötet a tanulók frásaiból és illusztrációiból, az Ercsi Önkormányzat segítségével mi júniusban örültünk szülőkkel és gyerekekkel együtt az „Így írtunk mi...” c. kötetünk megjelenésének.

A gyűjteményben szülőföldünkről, Ercsiről vallanak diákjaink. Írnak a legkisebbek (3., 4. osztályosok) is élményeikről versben és prózában. Kellő önróniával mutatják be hibáikat a 7. osztályosok, s az utolsó fejezetben a „vén” diákok, a nyolcadikosok tárják elének gondolataikat, elképzeléseiket a jövőről.

Mindezt miért szedtük csokorba? Mert ki olvashatja gyermekeink frásait? A magyartanárral. Hallhatja a javítási órán az osztálytárs, egy-egy kiemelkedőt esetleg az osztályfőnök. De a szülő, a barát ritkán! S hogy ne a szekrényekben, szertárakban porosodjanak a hangulatos fogalmazások, közkinccsé tettük. Mert tehetjük Keszthelyi László polgármester úr segítségével.

Tudom, hogy az elsőt követi a többi! Az Ercsi Eötvös-napokon sikere volt kötetünknek. Tudom, hogy lesz folytatása, mert van rá igény, s lesz hozzá bőven anyag ebben a tanévben is.

Bízom abban, hogy a kötet diákszerzőinek fényképeiről nemcsak irodalombarátok kedves mosolya árad felénk, hanem talán leendő íróké, költőké is ...

S ugyanazt érzem, mint Péter Etelka: érdemes volt, megérte, mert örömet szerzett az alkotóknak és az olvasóknak is!

* * *

Bemutatkozik a MOZAIK OKTATÁSI STÚDIÓ

A cikk olvasói között valószínűleg sokan hallottak már a MOZAIK Oktatási Stúdióról. Bizonyára már többségük kezében volt néhány kiadványunk, talán tanítottak is belőlük, vagy látták valamelyik könyvesbolt, könyvtár polcain. Azoknak, akik nem, vagy csak részben ismerik a stúdiót, szeretnénk bemutatkozásként egy átfogó képet nyújtani tevékenységéről, kiadványairól. A későbbiek során tervezzük egy-egy kiadványunk részletesebb ismertetését is.

A szegedi székhelyű MOZAIK Oktatási Stúdió 1990-ben jött létre az első alternatív tankönyvkiadók között, melyek felismerték a tankönyvíjtás szükségességét. Ma már több, mint száz kiadvánnyal rendelkezik, melyeket az ország általános és középiskoláinak többsége ismer és használ.